

Herpesvirus - kasvattajan painajainen

Muutama päivä synnytyksen jälkeen pentuja alkoi kuolla. Silloin ymmärsimme että jotain oli pielessä...

Karkeakarvainen saksanseisojanarttumme Hella's Q - tips oli täyttänyt kuusi vuotta helmikuussa 2013 ja suunnittelimme sille viimeistä pentuetta. Meidän mielestämme narttua ei pitäisi pennuttaa kun se on täyttänyt kahdeksan ja on jo veteraani.

Olimme käyttäneet aikaa löytääksemme sopivan uroksen Q:lle. Löytyikin hieno uros hyvistä metsästyslinjoista ja jolla oli myös mielenkiintoinen sukutaulu. Uutta linjaa karkkareihin Norjassa.

Kesäkuun alussa tilasimme lauttaliput, Q:lla oli kiimakontrolli, pakkasimme auton ja matkustimme Englantiin. Matkustimme pikalautalla Larvikista Tanskan Hirtshalsiin, ajoimme Esbjergiin ja sieltä lautalla yli Englantiin. Satamasta oli viiden tunnin ajomatka uroksen luo.

Narttu astutettiin maanantaina 17. kesäkuuta ja muutaman viikon päästä narttu ultrattiin tiineeksi.

Perjantaina 16. elokuuta narttu synnytti 10 pentua, kuusi narttua ja neljä urosta. Kaksi narttua eli vain hetken, mutta meistä niissä ei ollut mitään vikaa. Syntymäpaino oli hyvä molemmilla ja ne olivat voimakkaita ja hienoja pentuja. Ei ollut mitään näkyvää syytä sille, etteivät ne selviäisi.

Perjantai-ilta rauhoittui ja viikonloppu meni ihan normaalisti. Pennut roikkuivat nisissä ja olivat pulleita ja rauhallisia.

Maanantaina yksi pennuista oli levoton ja itki paljon. Se lopetti myös imemisen. Q:lta tuli maitoa tarpeeksi ja pumppasimme sitä ruokkiaksemme pentua emonmaidolla joka toinen tunti, mutta se ei halunnut juoda. Silmät ja sieraimet erittivät vihreää limaa, hengitys muuttui nopeaksi. Vuorokauden kuluttua se kuoli. Painajainen alkoi...

Epätoivomme oli suuri, yksi toisensa jälkeen pentuja kuoli vaikka teimme kaiken mahdollisen. Eläinlääkäri diagnosoi nämä oireet jälkikäteen herpeksiksi. Vuorokaudet ympäri yritimme pelastaa pentuja, mutta 10 pennusta selviytyi vain kolme. Yksi uros ja kaksi narttua. Yksikään niistä ei sairastunut.

Nartullamme ei ollut mitään näkyviä oireita, mutta pennut saivat tartunnan syntyessään.

Mitkä ovat herpestartunnan saaneiden pentujen oireet?

Pennuista tulee levottomia, ne itkevät paljon ja lopettavat syömisen. Tämä voi tapahtua muutamasta tunnista muutama viikoihin syntymän jälkeen. Lääkettä virukseen ei ole, mutta on tutkittu ettei vius viihdy lämpimässä. On tärkeätä pitää pentulaatikko lämpimänä lämpölampun avulla.

Näiden tapahtumien jälkeen olen keskustellut muiden kasvattajien kanssa ja kaikki kertoivat rokotuttavansa narttunsa astutuksen jälkeen. Rokottamalla vältetään narttujen tyhjäksi jäänti ja pentukuolemat herpeksen takia.

Hoito

Lääkettä virukseen ei ole.

Miten estää herpestartunta?

Narttu

- Vältä mahdollisia tartuntakontakteja varsinkin tiineyden aikana.
- Puhdas ympäristö ja alhainen stressitaso
- ROKOTUTA! Ensimmäisen herpesrokotuksen voi antaa 14 päivää astutuksen jälkeen ja toisen 14 päivää ennen synnytystä.
- Nartun voi rokotuttaa jo yksivuotiaana jos sitä aiotaan käyttää jalostukseen.

Pennut

- Lämpölamppu koska pentujen lämmönsäätelykyky on huono.
- Turvattu ternimaidon saanti. Jos mahdollista niin ota talteen ternimaitoa ja pakasta.
- Vältä mahdollisia tartuntakontakteja.

Mitkä koirat rokotuttaa?

- Tiineet nartut jotka ovat altistuneet virukselle
- Tiineet nartut jos alueella esiintyy virusta
- Tiineet nartut joilla on todettu herpesvirus
- Ensimmäisen rokotus n. 14 päivää astutuksen jälkeen ja toinen n. 14 päivää ennen synnytystä. (Jokaisen tiineyden aikana!)

Kysymyksiä oli meillä paljon kun tämä sattui. Meillä on ollut useita pentueita. Ensimmäinen pentueemme syntyi 1991. Koskaan meillä ei ole ollut ongelmana tyhjäksi jääneet nartut tai sairaat pennut. Saadakseni lisää tietoa herpeksistä käytiin paljon aikaa netissä. Tajusin että jotkut kasvattajat, joihin olin ollut yhteydessä, olivat tienneet herpesviruksesta kuitenkin rokotuksesta puhumatta tai tietoa levittämättä muille kasvattajille.

Toivomme tiedon herpesviruksesta leviävän, ettei kenekään tarvitsisi kokea samaa painajaista kuin me. Neuvona: rokotuta narttu astutuksen jälkeen, vältä stressiä tiineysaikana, vältä mahdollisia tartuntakontakteja. Jos omistat useita narttuja, joita aiot käyttää jalostukseen, voisi olla hyvä idea rokotuttaa ne joka vuosi.

Kun rajat ovat vapaat, tulee maahan yhä useammin mahdollisia tartuntalähteitä. Kasvattajana tiedän rokotuttavani herpes-tä vastaan kaikki narttuni, joita tulen jalostukseen käyttämään.

Neuvoni on tee sinäkin niin!

Teksti: Eva Pedersen

Lähde: Marianne Holmli Kennel Pei Fang. <http://peifangchows.com/articlesN/htm>

Hundesport nr 5/13

Käännös: Minna Kailajärvi, Fuglehunden 3/2014